

הרוג מצרי מוטל לרגלי סופר-שרמן ישראלי

על החי"ר במילחמת יום-הכיפורים ייאמר: „מעולם לא עשו כה רבים, כה טובים, בשעות כה קריטיות, כה מעט!“

חי"ר '73: שנתך זוער

הן לא היו מסוגלות ליטול חלק בלחימה — ואמנם, כאמור, נימצעט לא השתתפו בה. גם כאשר ובמקום שהי חזית נפרצה, היה הכל תלוי בכך, שיצליחו לקדם טנקים לסתימת הפירצה. איש לא העלה על דעתו, אף במצבי ייאוש אלה, כי יחידות רגלים של צה"ל יוכלו להועיל במשהו. במקומות ובמיקרים רבים הצטמצמה תשומת-ליבם של מפקדים לענין החי"ר שלהם בכך, שדאגו לפנותו אחר ולסלקו מאזור הלחימה — עם הבנות, האורחים והשק"מ.

וזכור כי אהוף חופי, מפקד הפיקוד, ורפור, שפקד ושניהל את הכלימה, היו שניהם צנחנים ותיקים, שלא המירו את כומתתם האדומה בשחורה.

— היעידו לחי"ר מעמד שולי וחשיבות מישינית, לא הרבה יותר מאשר חוטב-מים ושומר-לילה לטנקים. אפילו אותם מפקדי שריון שראשיתם בחיל-הרגלים, איבדו, כמדומה, לגמרי את מה שידעו. הטנקיסטים-מלידה מעולם לא למדו ולא הבינו מה זה חי"ר. יחידות הרגלים, מצידן, לא היו מצוידות או מאומ"ות ליטול חלק משמעותי, כשותף ראשי, חיוני ושווה ערך לטנקים. בלחימה האופיינית לזירתנו, שהיא „לוח" מת שריון" — כלומר, מושחתת על רק"מ (רכב-קרב משוריין).

מחזין לשלב הפותח של צליחת התעלה, לא

ב מידחמת יום-הכיפורים היה חיל-הרגלים של צה"ל שותף זוטרי-מאד לטנקים, ואבר מדולדל ב" צוות-הקרב הרב-חילי, בכל הרמות, בשתי החזיתות, במיגונה כמו במיתקפה. בתחום בניין-הכוחות והכנותם למילחמה גילמה האימפוטנציה של החי"ר את השגיאה ואת המחלף החמורים ביותר, שעשה צה"ל של טרם-הכיפורים.

אמנם, מאז המילחמה נעשה לשיפור המצב ולפחות מבחינה היצונית — כלומר, בצידו ובחימושו — קפץ חיל-הרגלים, סוף-סוף, מעידן של קדם מילחמת-העולם השניה לזה של ימינו.

שיבוש הש.ב.ש.

וזמרה מיוחדת מעניקה למציאות זו העובדה שבתוך איכון יחידות של חי"ר חובקיידיים ובלתי-מועיל נמנו שתי עוצבות, הנחשבות עילית — חטיבת גולני וחטיבת צנחני-מילואים של (היום תא"ל) נאדל.

אמנם אין ספק כי ממוצע-האיכות-האישי של חיילי עוצבות הרגלים המובהקות של צה"ל עולה על זה של רעותיהן המצריות או הסוריות — אגב, כל יחידות צה"ל המוכרות או הנחשבות כ„נבחרות" היוג, כולן או בעיקרן, יחידות של רגלים. אבל גם המעולות שביחידות הרגלים של צה"ל לא היו מסוגלות, ביום-הכיפורים למה שעשו, כדבר מובן-מאליו וקבוע, כל יחידות-הרגלים הרגילות

נאח בנימין עמידרור

ביצע חידיהרגלים שלנו, ואפילו לא נטל חלק של ממש, באף קרב מרכזי אחד במילחמה.

כיבוש החרמון, תפיסת תל-שאמס, ההשתתפות בהדי פת נסיון המיבקע המצרי לכיוון המיתלה וטיהור „החץ הקלאי" מדרום ומצפון לראש-הגשר — כל אלה היו לכל היותר, מאמצים מוגבלים, בעלי ערך (צבאי) מקומי או מישיני, ערכם העיקרי, לענין לימוד לקחים, היה כרוגמות של „מה ניתן היה לעשות אילו... ברוב הקרב בות החשובים ובכל המאמצים המכריעים נשאו הטנקים כימצע לבדם.

פשיטת-הרגל של החי"ר — נכון יותר, של צה"ל, בנושא החי"ר — בלטה בשתי החזיתות; אך, כמדומה, בצפון יותר מאשר בדרום, אולי מפני שנתוני הרמה היוג, „חי"ריים" יותר מאשר נתוני סיני.

בפרוץ המילחמה עמדו לרשות פיקוד הצפון יחידות רגלים („רגלי" וחרמ"ש) ככל שנמשכה המילחמה, הלכו יחסי-הכוחות הכמותיים, ונטו יותר ויותר לכיוון החי"ר, במיוחד בפיקוד הצפון.

אבל עדיין שאנה גדולה היא אם גם משאר הכחינות עבר החי"ר את המטמורפזה החכי רחית — והאם כלל כוחות-היבשה (כלומר, מה שמוגדר אצטנו, משום-מה, „שריון") למדו ויודעים, מצידם, איך להפעיל נכונה את החי"ר ואת צוות-הקרב, אשר הרגלים, משוכבים בו, חשוב לעמוד על ההתפתחויות שהובילו — בניגוד לכל הגיון ולכל צורך — לגיון החי"ר בצה"ל, כדי שיינתן להבחין בתהליכים דומים, בהווה או בעתיד, ולנטרלם עודם באינם.

הכוחות של חופי ורפול

ה יושם הכרלי, אשר נטבע בתודעת הציבור בהקשר חיל-הרגלים, הוא, שביום-הכיפורים חסר היה צה"ל חי"ר בכמות מספקת.

אין דבר הרחוק יותר מן האמת העובדתית.

ב'37' לא נמצא בשום צבא ראוי לשמו חי"ר כה מייושן ומכבד כמו בצה"ל

חשוב לאתר את האחדאים לא כדי להעמידם אל הקיד אלא כדי לקבוע מניין תבוא הישועה

של צבאות מצריים וסוריה; דהיינו, ליטול חלק קבוע וחיוני, לעיתים אף מכריע, בקרבות ההתקפה וההגנה, בצד הטנקים הידידותיים ומול טנקי-האויב.

אצל המצרים, חיל-הרגלים הוא שבשאר בעיקר הנטל, במיתקפה כמו במיגונה. בצד הסורי, הטנקים הם שהיו את האלמנט העיקרי במיתקפה; אך המיגונה, שניהלו עם מעברנו להתקפה לתוך שיטחם, נשענה על חי"ר.

לצה"ל נמצא חי"ר בשפע והכמות הספיקה בהחלט לכל הצרכים. הבעיה לא היתה כלל להשיג חי"ר, אלא רק איך לנצל כהלכה את יחידות ועוצבות הרגלים אשר באזור הלחימה או בקירבתו. היתה זו בעיה, כי הקוטר ספציות שהנחו את בניית צה"ל, תורותיו, אורח-החיותו והתוכניות הטקטיות — ומה שחשוב מכל, גם את המג' טליות של מפקדי-השדה ואת ניסיונם האישי ומושגיהם